4524 ـ مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سۇئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخىت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئويلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن :

بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يېتەكلەيدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 88]

ئاللاھ كىمنى توغرىغا يېتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋېتىدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 125]

بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگارىدىن ۋەھيى (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۇرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1-5]

ظع ظعنسانلار!تةقؤادارلاردعن بولىشعثلارظحسن،سعلةرنع ؤة سعلةردعن بذرذنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظىممةتلةر)نع ياراتقان صةرؤةردعضارعثلارغا ظعبادةت قعلعثلار .

[بەقەرە(ئىنەك) : 21]

ظةنة شذ الله سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلاردذر،الله دعن بأشقا هئح مةبذد(بةرهةق)يوقتذر،ظذهةممة نةرسعنع ياراتقذحعدذر،ظذنعثغا ظعبادةت قعلعثلار ظذ هةر نةرسعضة هامعيدذر . [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]

صةرؤةردعضارعث صةققةت ظذنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعثلارنع ؤة ظاتا ـ ظانانعثلارغا ياخشعلعق قعلعشعثلارنع تةؤسعية قعلدع، ظذلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعثدا بولذص ياشعنعص قالسا، ظذلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالاللعقنع بعلدىرعدعغان شذنحعلعك سأزنعمذ قعلمعغعن)، ظذلارنع دشكةلعمعضعن، ظذلارغا هىرمةت بعلةن يذمشاق سأز قعلغعن . [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يەظقذب جان ظىزىۋاتقان ۋاقتعدا سعلةر يئنعدا بارمعدعثلار؟شذ حاغدا يةظقذب ظوغذللعرعدعن:مةن ظاألضةندعن كئيعن سعلةر كعمضة ظعبادةت قعلعسعلةر؟دةص سورعدع.ظذلار:سئنعث ظعلاهعث ۋة ظاتا_بوۋعلعرعث ظعبراهعم،ظعسماظعل،ظعسهاقلارنعث ظعلاهع بولغان بعر الله غا ظعبادةت قعلعمعز،بعز ظذنعثغا ظعتاظةتلعك قعلغذحعمعزدئدع .»

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : ظع ظةهلع كعتاب!(يةنع يةهذدعيلار ۋة ناسارالار) صةققةت الله غعلا ظعبادةت قعلعش،الله غا هئح نةرسعنع شئرعك كةلتىرمةسلعك،الله نع قويذص بعر_ بعرعمعزنع خذدا قعلعۋالماسلعقتةك هةمممعزضة ظورتاق بولغان بعر سأزضة(يةنع بعر خعل ظةقعدعضة) ظةمةل قعلايلع دئضعن،ظةضةر ظذلاريىز ظأرسة(يةنع بذنع قوبذل قعلمعسا): (ظع يةهذدعيلار ۋة ناسارالار جاماظةسع!)بعزنعث مذسذلمان ظعكةنلعكعمعزضة ضذۋاه بولذثلار .

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىردىنبىر ئىلاھ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : « شەك_ شىبھىسىزكى، نذهنع ظأز قةۋمعضة صةيغةمبةر قعلعص ظةۋةتتذق،ظذ: ظع قةۋمعم! الله غا ظعبادةت قعلعثلار،سعلةرضة الله دعن باشقا مةبذد (بةرهةق) يوقتذر، مةن هةققعتةن سعلةرنعث بىيىك كىننعث (يةنع قعيامةت كىنعنعث)ظازابعغا قئلعشعثلاردعن قورقعمةن دئدع .» [ئەئىراف(ئىگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىلاھ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شىبھىسىزكى،الله مةريةمنعث ظوغلع ئەيسادىر،دئضىحعلةر كاصعر بولدع،ئەيسا: ظع بةنع ظعسراظعل!مئنعث صةرۋةردعضارعم ۋة سعلةرنعث صةرۋةردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادةت قعلعثلار،كعمكع الله غا شئرعك كةلتىرعدعكةن (يةنع الله دعن غةيرعيضة ظعلاه دةص ظئتعقاد قعلعدعكةن)،الله ظذنعثغا جةننةتنع هارام قعلعدذ،ظذنعث جايع دوزاخ بولعدذ،زالعملار غا هئحبعر مةدةتكار(يةنع الله نعث ظازابعدعن قذتذلدذرغذحع)بولمايدذ دئدع .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ظأز ۋاقتعدا الله ظئيتتع: ظع مةريةم ظوغلع ئەيسا ! سةن كعشعلةرضة،الله نع قويذص مةن بعلةن ظانامنع ظعككع ظعلاه قعلعۋئلعثلار،دئدعثمذ؟ ئەيسا ظئيتتع: (رةببعم!)شةنعثضة لايعق ظةمةس نةرسعلةردعن سئنع صاك دةص ظئتعقاد قعلعمةنكع،ماثا ظئيتعشقا تئضعشلعك بولمعغان سأزلةرنع مةن ظئيتمايمةن،ظةضةر مةن بذ سأزنع ظئيتقان بولسام،ظذنع سةن حوقذم بعلعسةن(يةنع مئنعث ظذنداق دئمعضةنلعكعم ساثا مةلذملذق).سةم مئنعث زاتعمدعكعنع بعلعسةن،مةن سئنعث زاتعثدعكعنع بعلمةيمةن،غةيبلةرنع ناهايعتع ظوبدان بعلعسةن.مةن ظذلارغا صةققةت سةن مئنع ظئيتعشقا بذيرذغان سأزنع،يةنع مئنعث صةرۋةردعضارعم ۋة سعلةرنعث صةرۋةردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادةت قعلعثلار،دئدعم.مةن ظذلارنعث ظارعسعدا بولغان مذددةتتة،ظذلارنعث ظةمةللعرعنع كأزعتعص تذرغان ظعدعم،مئنع قةبزع روه قعلغعنعثدعن كئيعن،ظذلارنعث ظةمةللعرعنع سةن كأزعتعص تذرغان ظعدعث،سةن هةممة نةرسعدعن خةۋةردارسةن . [مائىدە(داستىخان) : 116–117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن : مەن ھەققەتتەن(ظعبادەتكە لايىق)الله دىزمەن،مەندىن باشقا ھئح مەبىد(بەرھەق)يوق،(يالغىز)ماڭا ظعبادەت قعلغىن،مىنع زعكرع قعلعش ظىحىن ناماز ظوقۇغىن . [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع، ظع ظعنسانلار!ظقەتر سىلەر مىنعث دعنعمدعن ضىزمانلىنعدعغان بولساڭلار،سىلەرنعث الله نع قويىزص حوقىنىدۇاتقان بىتلىرعڭلارغا مەن حوقىنمايمەن،لئكىن مەن سىلەرنع قەبزع روھ قعلىدعغان الله غا ظعبادەت قعلعمەن،مەن مأمعنلەردعن بولۇشقا بۇيرۇلدۇم

[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك :

ظاسمانلاردعكع ۋە زئمعندعكعلەرنعث ھەممىسع اللەنعث ظعلكعدعدۇر، اللەنعث دەرضاھعدعكعلەر (يەنع صەترعشتعلەر) اللەنعث ظعبادعتعدعن تەكەببۇرلۇق قعلعص باش تارتمايدۇ ۋە ھئرعصمۇ قالمايدۇ .

[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىيانمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ . يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بېرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دېگەن : سىلەر الله دعن باشقا سىلەرضە صايدا ـ زعيان يەتكىزىشكە قادعر بولالمايدعغان نەرسىلەرضە حوقىنامسىلەر؟ دئضعن.الله بولسا(سأزىڭلارنع)ظاڭلاص تۇرغۇحعدۇر، (ظەھۋالىڭلارنع)بىلعص تۇرغۇحعدۇر

.» [مائىدە(داستىخان) : 76]

سىلەر الله نع قويىزص بۇتلارغىلا ظعبادەت قعلعسىلەر)بۇتلارنع ظأز قولۇڭلار بعلەن ياسىۋالعسىلەر،بۇتلارنعث قولعدعن صايدا ـ زعيان كەلمەيدۇ)ۋە يالغاننى ظويدۇرعسىلەر،سىلەرنعث الله نع قويىزص حوقىنىدۇاتقعنعڭلار)يەنع بۇتلار)سىلەرضە رعزعق بئرعشكە قادعر ظەمەس،رعزعقنع الله نعث دەرضاھعدعن تەلەص قعلعڭلار)رعزعق بئرعشكە صەقەت الله نعث ظأزع قادعردۇر)،الله غا ظعبادەت قعلعڭلار ۋە ظۇنعڭغا شىكرى قعلعڭلار،الله نعث دەرضاھعغا قايتۇرۇلعسىلەر. [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كېيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شېرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دېگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نېئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : «

ظاسمانلاردعكع ، زئمعندعكع ھەمدىزسانا،كەح ۋە صئشعن ۋاقعتلعرعدعكع ھەمدىزسانانعث ھەممىسع الله غا خاستۇر18.الله جانسعز نەرسىلەردعن جانلعق نەرسىلەرنع حعقعرعدۇ،جانلعق نەرسىلەردعن جانسعز نەرسىلەرنع حعقعرعدۇ،ظأڭضەن زئمعننع تعرعلدۇرعدۇ)يەنع قۇرغاق زئمعننع ظأسىملىكلەر بعلەن كأكەرتعدۇ)،سىلەرمۇ مۇشۇنداق تعرعلدۇرۇلعسىلەر19.الله نعث سىلەرنع تۇصراقتعن ياراتقانلعقع،ظاندعن سىلەرنعث ظعنسان بولۇص زئمعندا تارعلعص يۈرۈشىڭلار الله نعث)كامالع قۇدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامەتلعرعدعندۇر20.ظاياللار بعلەن ظۇنسع – ظۇلصەت ظئلعشعڭلار ظىحىن)الله نعث ظۇلارنع سىلەرنعث ظأز تعصعڭلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراڭلاردا)يەنع ظەر – خوتۇن ظارعسعدا)مئھر – مۇھەببەت

ظورناتقانلعقع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،صعكعر يرضنزعدعغان قةؤم ظنحن،شةك ـ شببهعسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار21.الله نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع

ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةتضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع

كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظنحن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر بار22.سعلةرنعث

كئحعسع وة كنندزع ظذخلعشعثلار،)كنندزع)الله نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)الله

نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،شةك – شببهعسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةؤم ظنحن

نذرغذن ظعبرةتلةر بار23.الله نعث سعلةرضة حاقماقنع قورقذنح وة ظمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر

ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع تعرعلدذرشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،

حشعنةلةيدعغان قةؤم ظنحن بذنعثدا،شةك – شببهعسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار24.الله نعث ظاسمان زئمعننع ظأز

ظةمرع بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،ظاندعن الله

)قةبرعلةردة كأمىلىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر25.ظاسمانلاردعكع وة زئمعندعكع

هةممة الله نعثذر)يةنع الله نعث مىلكعدذر،الله نعث مةخلذقاتعدذر وة الله نعث تةسةررذصع ظاستعدعدذر)،هةممة الله غا

بويسذنغذحعدذر26.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان الله

ظةنة شذدذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرش)الله غا)ظذنع دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا

وة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت الله غا خاستذر،الله غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رؤم(رىم) :

[27–17

« ظاسمانلارنع وة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل باغلارنع

يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرش سعلةرنعث قولذثلاردعن كةلمةيدذ،الله دعن باشقا ظعلاه

بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن قةؤمدذر60. زئمعننع)ظعنسانلارغا وة هايؤانلارغا)تذرالغذ

قعلغان،ظذنعث ترلىك تةرةصلعرعدة دةريالارنع ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةؤرةص كةتمةسلعكع ظىحىن)تاغلارنع

ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع

ظىحىن)توساقلارنع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع

بعلمةيدذ61. بئشعغا كىن حىشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن

ظئغعرحعلعقنع كأتىرىؤئتعدعغان وة سعلةرنع زئمعننعث ظورنباسارلعرع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر

ظازغعنا وةز – نةسعهةت ظالعسعلةر62.قذرذقلذقنعث وة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص

بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شامالارنع بعشارةت قعلعص ظةؤةتعدعغان

كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)الله ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن

صاكتذر63.(ظعنسانن)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟سعلةرضة ظاسماندعن وة زئمعندعن

رعزعق بئرعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع،)ظةضةر دةؤايعثلاردا)راستحعل

بولعدعغان بولساتلار،دةلعلعرعتلارنع كةلتىرىتلار 64.الله دعن بألةك ظاسمانلاردعكع وة زئمعندعكعلةر غةيبنع

بعلمةيدذ،ظذلار)يةنع خالايعق)قاحان تعرعلعدعغانلعقلعرعنع بعلمةيدذ .» [نەمل(چۈمۈلىلەر) : 60–65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دىگەن : مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كىيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھساپ ئىلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش–ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا تاپلىنىدۇ ، نىمىدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرەلەمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دىگەن : ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كىرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قىشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرىستقا ئىباەدت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خىرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خىرىستىئانلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر نىمىنى كۈتىۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كىتىپ بولدى ." دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگىشىشى كىرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كىلىدۇ –دە ، ئۇ : مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى :

كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]

ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .